

(*Fitxer.*)

The shape of things (*La forma de les coses*)

Autor: Neil LaBute

Any de redacció: 2001

Edició (o forma de localització): Traducció al català (Sala Beckett)

Traducció: Víctor Muñoz i Calafell

Personatges: Evelyn, estudiant de Belles Arts; Adam, estudiant de Literatura Anglesa; Phillip, amic d'Adam; Jenny, promesa de Phillip. Tots tenen 22 anys.

Espais: Campus d'una petita universitat de la regió central dels Estats Units; museu, restaurant, apartaments, parc, consulta d'un metge, cafè, auditori i sala d'exposicions.

Temps: Actual

Temps representat: L'acció es dilata durant uns mesos, tot i que no es precisa quants.

Estructura: Deu escenes, no numerades, però titulades en relació amb l'espai on transcorren.

Sinopsi: Evelyn, una estudiant de Belles Arts que prepara la seva tesi doctoral, prendrà Adam, alumne de Literatura Anglesa al mateix campus, com a objecte d'estudi. Ella persegueix un objectiu ben clar: canviar el món a través del seu art. Amb aquesta finalitat, i sense que el noi ho sàpiga, encetaran una relació sentimental que Evelyn aprofitarà per, progressivament, manipular Adam i convertir-lo en una altra persona. Ell, incaut i enamorat, es deixarà portar pels consells i els suggeriments de la noia, que aprofitarà qualsevol excusa per convidar-lo a canviar radicalment d'aspecte físic, i fins i tot a adoptar un nou

comportament social. Phillip i Jenny, una parella amiga d'Adam, seran espectadors i alhora participants del procés de mutació del jove; una metamorfosi que els afectarà tant o més que al mateix protagonista.

Anotacions: *The shape of things* s'estrenava a Londres el 2001, i dos anys més tard, el mateix LaBute en dirigia la versió cinematogràfica, protagonitzada pels mateixos actors que l'havien representat al teatre. Al nostre país la cinta va arribar amb el títol *Por amor al arte*, i ara disposem de la primera traducció al català, signada per Víctor Muñoz i Calafell, encara pendent d'edició. Un text en què, després de *Bash: latterday plays* (Excés: escenes dels darrers dies), i *Your friends and neighbours*, l'autor americà (Detroit, 1960) torna a fer un exercici de misantropia, presentant-nos uns personatges en aparença inscrits en una estructura dramàtica propera a la comèdia amorosa, amb algunes escenes pròpies del melodrama, però que acaba subministrant-nos una sacsejada filosoficomoral. Quatre joves estudiants universitaris d'una ciutat no massa important de la regió central dels Estats Units comparteixen el que a priori pot semblar un joc de cruïlles sentimentals i que al final s'acaba revelant com un pèrfid joc de maquinacions mefistofèliques. Evelyn i Adam —noms de ressò bíblic—, són els dos protagonistes d'una trama a partir de la qual LaBute serveix una reflexió sobre els límits de l'art, dels conceptes d'ètica i estètica, que, com sol ser habitual en l'autor, sosté la presentació d'uns personatges que ben aviat se'ns apareixen com a vampirs: en aquest cas, Evelyn, la dona manipuladora, motor de l'acció i responsable dels importants greuges que afecten els altres tres.

Escrita amb un ritme exemplar, plena de diàlegs brillants, àgils i en absolut retòrics, amb una estructura cronològica, dinàmica i inquietant, LaBute fa de nou exhibició de les seves principals virtuts com a autor; mèrits que el precedeixen des que va irrompre amb èxit en el panorama internacional, al Festival de Cannes de 1997, amb l'aleshores polèmica *In the company of men*. L'autor, mormó confés —per bé que

recentment s'ha reconegut immers en una crisi espiritual—, sent una especial atracció pels personatges que, davant circumstàncies més o menys excepcionals, es veuen obligats a subvertir l'escala de valors amb què s'identifiquen, tot deixant-se arrossegar per comportaments que els allunyen fins a l'extrem oposat del que han considerat per sempre incorruptible. I aquest és el cas d'Adam, un projecte de no-ningú, un vailet insípid que tindrà la «fortuna» de creuar-se amb Evelyn, la *Mantis* caníbal que se servirà d'un Faust fet a mida per demostrar que el veritable poder, l'autèntica força que pot capgirar les supraestructures que fan funcionar el nostre món, és a les mans dels veritables artistes. Un cant messiànic i revolucionari, cenyit per un discurs final que enceta una discussió, potser òbvia, que el lector/espectador ha de resoldre pel seu compte quan cau el teló: quins són els límits entre art i provocació?; què és més important, l'essència de les coses o l'aparença amb què se'ns presenten i per mitjà de la qual ens atrevim a judicar-les?; què separa l'art amb fonament de la imbecilitat i l'oportunisme?

Pere Riera

Proof (Prova)

Autor: David Auburn.

Any de redacció: 2000

Editorial: Faber & Faber.

Personatges: Robert (uns cinquanta anys), Catherine (vint-i-cinc), Hal (vint-i-vuit) i Claire (vint-i-nou).

Espai: El porxo de darrere d'una casa de Chicago.

Argument: Catherine és una jove que ha passat els darrers anys vetllant pel seu pare, un matemàtic tan genial com mentalment inestable. Però, ara, amb la seva mort, s'haurà d'enfrontar a ella mateixa i descobrir fins a quin punt ha heretat les característiques del seu progenitor.